C/2026/71

30.1.2026

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew

Pakkett dwar pajjiżi sikuri

(COM(2025) 186)

(COM(2025) 259)

(C/2026/71)

Relaturi ġenerali: **Pietro Vittorio BARBIERI**

Konsulent	Lorenzo TAMBURRINI
Bażi legali	Artikolu 52(2) tar-Regoli ta' Proċedura
Konsultazzjoni	14.7.2025
Bażi legali	Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni għar-Relazzjonijiet Esterni
Adozzjoni fis-sezzjoni	9.9.2025
Adozzjoni fis-sessjoni plenarja	23.10.2025
Sessjoni plenarja Nru	600
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	183/14/23

1. Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. Il-KESE jirrikonoxxi l-isforz tal-Kummissjoni biex **tagħmel il-proċeduri għall-indikazzjoni tal-Istati sikuri uniformi**, għaliex attwalment dan jiġi deċiż skont id-diskrezzjoni ta' Stati Membri waħedhom, u dawn il-proċeduri mhumiex trasparenti, barra mill-fatt li hemm nuqqas ċar ta' kontroll effikaċi sopranazzjonali.

1.2. Il-KESE jenfasizza li l-indikazzjoni ta' pajjiż bħala "**sikur**" hija ta' rilevanza kruċjali fil-proċeduri ta' eżami tat-talbiet għal asil, mill-mument li t-talbiet ippreżentati minn ċittadini minn pajjiżi li huma kkunsidrati sikuri jiġu eżaminati skont **proċedura aċċellerata**.

1.3. L-applikazzjoni tal-proċeduri aċċellerati għall-eżami ta' talbi għal asil tiddetermina t-**tnaqqis tal-garanziji proċedurali**, u fil-każ li talba tiġi rrifjutata, il-possibilità li **l-persuna li qed tagħmel it-talba titneħħa mit-territorju tal-Istat Membru** waqt li r-rikors lill-awtorità legali ikun għadu pendenti. Din is-sitwazzjoni hija f'kontradizzjoni qawwija mal-prinċipju ta' non-refoulement, fis-sens tal-Artikolu 33 tal-Konvenzjoni ta' Ġinevra.

1.4. L-indikazzjoni ta' pajjiż sikur tikkostitwixxi wkoll **restrizzjoni tad-dritt għall-asil**, kemm bit-tnaqqis tal-garanziji proċedurali minħabba l-applikazzjoni ta' proċeduri aċċellerati, kif ukoll minħabba li l-preżunzjoni li l-pajjiż huwa sikur tirriżulta f'**inverżjoni tal-oneru tal-provi** fuq l-applikant għall-asil, li jrid jipprova l-kuntrarju sabiex jingħata protezzjoni internazzjonali.

1.5. Il-KESE jemmen li d-dipendenza fuq **rata ta' rikonoxximent ta' 20 %** fil-livell tal-UE (skont l-Artikolu 42(1)(j) u l-Artikolu 42(3)(e) tar-Regolament dwar il-Proċedura tal-Asil) hija kriterju arbitrarju u insuffiċjenti għall-applikazzjoni tal-proċedura aċċellerata u l-proċedura fuq il-fruntiera.

1.6. Il-KESE jargumenta li, abbażi tad-data attwalment disponibbli minn sorsi kemm istituzzjonali kif ukoll tas-soċjetà ċivili u f'konformità mal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE, il-fatt li **l-pajjiżi elenkati fl-Anness II għal COM(2025) 186 (il-Bangladesh, il-Kolombja, l-Eġittu, l-Indja, il-Kosovo** [1]**, il-Marokk, it-Tuneżija) jitqiesu bħala pajjiżi sikuri jista' jwassal għal ċaħda tad-dritt għall-ażil għall-applikanti minn dawn il-pajjiżi**.

2. **Kummenti ġenerali**

2.1. Il-KESE jargumenta li, sabiex jiġi definit stat ta' oriġini jew ta' tranżitu bħala "sikur", ma għandu jkollu **l-ebda każ ivverifikat ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem** li jimplika l-għoti ta' protezzjoni internazzjonali lil min ifittex l-ażil skont il-Konvenzjoni ta' Ġinevra.

2.2. Il-KESE jargumenta li sakemm jiġu introdotti **forom supranazzjonali ta' kontroll**, is-sistema Ewropea tal-ażil ser tkun vulnerabbli.

2.3. Il-KESE jargumenta li fid-definizzjoni ta' "stat sikur" ma jista' jkun hemm l-ebda **eċċezzjoni ta' nuqqas ta' sigurtà** għal żoni territorjali speċifiċi jew kategoriji speċifiċi ta' persuni. Każijiet eċċezzjonali jistgħu jwasslu għal ambigwità u diskrezzjoni inġusta fil-valutazzjoni ta' applikazzjonijiet individwali għall-ażil, kif stabbilit mill-QĠUE f'Ottubru 2024.

2.4. Għalhekk, jekk tali eċċezzjonijiet ikunu permessi, dawn għandhom ikunu: disponibbli pubblikament għal kulħadd, vinkolanti u mhux fakultattivi għall-Istati Membri, adottati b'mod uniformi fil-livell Ewropew.

2.5. L-eżistenza stess ta' proċedura mħaffa tiddiskrimina, fiha nnifisha, kontra dawk affettwati minnha. Il-KESE jittama li kull applikazzjoni għall-ażil tiġi vvalutata bi skedi ta' żmien adatti, strumenti adegwati u valutazzjonijiet bir-reqqa, sabiex jiġu protetti d-drittijiet tal-applikanti għall-ażil.

2.6. Il-KESE jargumenta li l-adozzjoni tal-kunċett ta' pajjiż sikur m'għandhiex tkun ġustifikata fl-ipproċessar rapidu tal-applikazzjonijiet għall-ażil "**probabbilment**" mingħajr bażi [2]. Dan għaliex il-ħeffa tal-eżami tirriskja li twassal għal evalwazzjoni superfiċjali, għad-detriment ta' diversi drittijiet tal-applikant, u għaliex inqisu li huwa perikoluż u illeġittimu li wieħed jibbaża fuq sempliċi probabbiltà ta' nuqqas ta' sostanzjar sabiex jiġi ddeterminat it-tip ta' proċedura li għandha tiġi adottata.

2.7. Il-KESE jirrimarka li l-adozzjoni ta' listi ambigwi ta' pajjiżi sikuri, bl-applikazzjoni konsegwenti ta' proċeduri aċċellerati u żieda fir-rifjuti illegali li tingħata protezzjoni internazzjonali, tirriskja li tinkoraġġixxi żieda fl-għadd ta' barranin li mhumiex dokumentati legalment fl-Ewropa u b'ħekk jiżdied il-**prekarjat**, fis-saħħa, ix-xogħol u l-insigurtà tal-akkomodazzjoni, u dan iwassal għal żieda fl-ekonomiji sotterranji.

3. **Kuntest**

3.1. It-**trattament differenti tal-applikazzjonijiet għall-protezzjoni internazzjonali** abbażi tan-nazzjonalità jista' jmur kontra l-projbizzjoni tat-trattament diskriminatorju tar-refuġjati abbażi tal-pajjiż ta' oriġini tagħhom, stabbilita fl-Artikolu 3 tal-Konvenzjoni ta' Ġinevra tal-1951 dwar l-Istatus tar-Refuġjati, kif diġà ġie indikat fl-Opinjoni tal-KESE REX/457 [3].

3.2. Kif diġà ġie indikat fl-Opinjoni tal-KESE REX/457, **la** l-eżistenza ta' qafas leġislattiv nazzjonali li jipproteġi d-drittijiet tal-bniedem u **lanqas** l-istatus ta' pajjiż kandidat għall-adeżjoni mal-Unjoni Ewropea ma jistgħu jitqiesu bħala **kriterji suffiċjenti** biex pajjiż jiġi inkluż fil-lista ta' pajjiżi sikuri.

([1]) Din il-pożizzjoni hija mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u hija konformi mar-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet 1244(1999) u mal-opinjoni tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja dwar id-dikjarazzjoni tal-indipendenza ta' Kosovo.

([2]) COM(2025) 186 final, p. 2.

([3]) L-istabbiliment ta' lista komuni tal-UE ta' pajjiżi ta' oriġini bla periklu.

3.3. Skont id-Direttiva 2013/32/UE ([4]), pajjiż ta' oriġini jiġi kkunsidrat sikur "fejn, abbażi tas-sitwazzjoni legali, l-applikazzjoni tal-liġi fi ħdan sistema demokratika u ċ-ċirkostanzi politiċi ġenerali, ikun jista' jiġi muri li **ġeneralment** u **konsistentement** ma hemmx persekuzzjoni kif definita fl-Artikolu 9 tad-Direttiva 2011/95/UE ([5]), ebda tortura jew trattament jew punizzjoni inumani jew degradanti, u ebda theddida minn vjolenza indiskriminata f'sitwazzjonijiet ta' konflitt armat internazzjonali jew intern."

3.4. Il-KESE jqis bħala titjib regolatorju l-eliminazzjoni tal-"**ġeneralità**" u tal-"**konsistenza**" tal-persekuzzjoni bħala kundizzjoni neċessarja għall-identifikazzjoni ta' pajjiż sikur.

3.5. Fl-4 ta' Ottubru 2024, il-**Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE)** dgħajfet b'mod qawwi l-impatt tal-adozzjoni ta' listi ta' pajjiżi sikuri. Tabilħaqq, il-QĠUE ċċarat li, għall-indikazzjoni ta' pajjiż sikur, **is-sitwazzjoni tas-sikurezza trid tkun mifruxa fil-pajjiż kollu, mingħajr eċċezzjoni** ta' partijiet mit-territorju jew ċerti kategoriji ta' persuni mill-preżunzjoni tas-sikurezza.

3.6. Fl-istess sentenza, il-QĠUE ddeċidiet, b'referenza għad-Direttiva 2013/32/UE u l-Karta tad-Drittijiet tal-Unjoni Ewropea, li l-**qorti nazzjonali** li teżamina appell kontra deċiżjoni li tirrifjuta applikazzjoni għal protezzjoni internazzjonali ma tistax tkun limitata għall-argumenti mressqa mill-applikant, iżda trid **tivverifika ex officio jekk l-indikazzjoni tal-pajjiż bħala pajjiż sikur tikkonformax mar-rekwiżiti tad-dritt tal-UE**, billi twettaq rieżami aġġornat (ex nunc) u sħiħ tad-deċiżjoni kkontestata.

4. **Nota ta' analiżi**

4.1. Il-KESE jemmen li l-**vulnerabbiltà** fil-prattiki tal-applikazzjoni għall-ażil tinsab fin-**nuqqas ta' forom supranazzjonali ta' kontroll** kontra l-proċeduri li l-Istati Membri jadottaw biex jidentifikaw bħala sikuri biss pajjiżi terzi li jissodisfaw l-istandards meħtieġa mil-liġi Ewropea.

4.2. Bħalissa hemm biss **obbligu li jintbagħtu listi lill-Kummissjoni**, li qatt ma intervjeniet, u dan iħalli diskrezzjoni sħiħa lill-Istati Membri.

4.3. Il-proċeduri għall-identifikazzjoni ta' stati sikuri mill-Istati Membri mhumiex trasparenti, u ġeneralment l-indikazzjoni ta' pajjiż ta' oriġini bħala sikur hija marbuta man-**numru ta' persuni li jfittxu l-ażil li ġejjin minn dak il-pajjiż** ([6]) li għalihom jista' jkun hemm ftehimiet ta' riammissjoni mal-pajjiż ospitanti.

4.4. Għalhekk, il-**listi nazzjonali** jistgħu **jvarjaw** ħafna bejn l-Istati Membri, u ħafna minnhom jiddeċiedu wkoll li ma jadottaw l-ebda lista ta' pajjiżi sikuri.

4.5. Il-KESE jirrimarka li, kif iddikjarat fl-**Opinjoni REX/457**, l-adozzjoni ta' lista komuni ta' pajjiżi ta' oriġini sikuri fiha nnifisha mhux ser twassal għal armonizzazzjoni akbar, peress li din il-lista komuni ser teżisti flimkien mal-listi nazzjonali mfassla minn kull Stat Membru.

4.6. Minkejja li l-Artikolu 59(2) u l-Artikolu 61(2) tar-Regolament dwar il-Proċedura tal-Ażil rispettivament **jippermettu** lill-Istati Membri **jindikaw pajjiżi terzi sikuri u pajjiżi ta' oriġini sikuri b'eċċezzjonijiet għal ċerti partijiet tat-territorju [...] jew kategoriji ta' persuni identifikabbli b'mod ċar**, jibqa' r-riskju li tali eċċezzjonijiet ma jitqisux bħala d-diskrezzjoni sħiħa tal-Istat Membru.

4.7. Barra minn hekk, **il-kriterji għall-identifikazzjoni ta' tali eċċezzjonijiet territorjali u kategoriji ta' persuni** mhumiex speċifikati fir-Regolament, u b'hekk iħallu aktar libertà ta' interpretazzjoni lill-Istat Membru jew lill-uffiċjali lokali individwali.

([4]) Direttiva 2013/32/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar proċeduri komuni għall-għoti u l-irtirar tal-protezzjoni internazzjonali (riformulazzjoni) (ĠU L 180, 29.6.2013, p. 60).

([5]) Direttiva 2011/95/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar standards għall-kwalifika ta' ċittadini nazzjonali ta' pajjiżi terzi jew persuni mingħajr stat bħala benefiċjarji ta' protezzjoni internazzjonali, għal stat uniformi għar-refuġjati jew għal persuni eliġibbli għal protezzjoni sussidjarja, u għall-kontenut tal-protezzjoni mogħtija (riformulazzjoni) (ĠU L 337, 20.12.2011, p. 9).

([6]) EUAA Diċembru 2022.

4.8. L-istabbiliment ta' **rata ta' rikonoxximent ta' 20 %** fil-livell tal-UE bħala kriterju biex tiġi applikata l-proċedura aċċellerata u l-proċedura fuq il-fruntiera huwa kompletament arbitrarju u ma huwa appoġġjat minn ebda bażi xjentifika.

4.9. Meta l-persuna tkun ġejja minn Stat ta' oriġini jew ta' tranżitu meqjus sikur, dan jippermetti lill-awtoritajiet amministrattivi li jeżaminaw l-applikazzjonijiet għall-ażil fl-ewwel istanza **jirrifjutaw l-applikazzjoni mingħajr ma jeżaminaw il-mertu tal-applikazzjoni**.

4.10. Il-proċess kollu inkluża l-possibbiltà li jiġu kkontestati quddiem qorti jew tribunal deċiżjonijiet li jiċħdu applikazzjoni magħmula mill-awtorità amministrattiva huwa soġġett għal **proċedura aċċellerata** li **tillimita d-dritt tad-difiża** tal-applikant għal protezzjoni internazzjonali minn pajjiż sikur.

Brussell, it-23 ta' Ottubru 2025.

Il-President

tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew

Séamus BOLAND